Kattaqo‘rg‘on davlat pedagogika instituti Aniq va tabiiy fakulteti
3-bosqich Biologiya yo‘nalishi talabalariga 5-semestr uchun
« Geobotanika» fanidan yakuniy nazorat savollari
Imtihon shakli: yozma-og‘zaki

TASDIQLAYMAN
O‘quv-uslubiy boshqarma boshlig‘i
_____ I.Madatov
2023-yil 14-oktabr

Mavzu raqami	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo’ladi	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo’ladi	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremalar, kabi savollardan iborat bo’ladi	4-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo’ladi	5-QISM “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to’liq anglashga yo’naltiradigan savollardan iborat bo’ladi
1	Geobotano fanining paydo bo‘lishiga sabab bo‘lgan asosiy ilmiy ehtiyojlar nimalardan iborat edi?	Geobotanikaning botanika va ekologiya bilan o‘zaro aloqasi nimada namoyon bo‘ladi?	XIX asrda geobotanika rivojiga hissa qo‘shgan mashhur olimlarni sanang.	Rossiya va Markaziy Osiyoda geobotanika bo‘yicha dastlabki izlanishlar kimlar tomonidan olib borilgan	Geobotanik tadqiqotlarda kuzatish metodining ahamiyati nimada?
1	Geobotanik tadqiqotlarda kuzatish metodining ahamiyati nimada?	Geobotanikaning asosiy bo‘limlari va yo‘nalishlarini izohlang.	Yer sharining turli mintaqalarida o‘simlik qoplamini o‘rganishning tarixiy ahamiyati qanday?	Yer sharining turli mintaqalarida o‘simlik qoplamini o‘rganishning tarixiy ahamiyati qanday?	Geobotanikaning qishloq xo‘jaligidagi amaliy ahamiyati nimada?
2	Haroratning o‘simliklarning fenologik rivojlanish bosqichlariga ta’sirini tushuntiring.	Issiqsevar va sovuqsevar o‘simliklarning morfologik farqlarini ayting.	Tuproqning sho’rlanishi.	Qurg‘oqchilik sharoitida moslashgan o‘simliklarning anatomik xususiyatlarini misollar bilan tushuntiring	O’simliklarga tashqi muhut haroratining tasiri
2	Suvga talabiga ko’ro o’simliklar nechta gruhga bo’linadi	Populyatsiya zichligi va ko‘payish ko‘rsatkichlari haqida malumot bering	Tuproqning namligi o'simlik morfogeniziga qanday tasir ko'rsatadi.	Suv abiotik omilining o'simliklar rivojlanishiga tasiri	Harorat - abiotik omilining o'simliklar rivojlanishiga tasiri
3	Havo tarkibidagi kislorod va karbonat angidrid miqdori o‘simlik morfogenezi jarayoniga qanday ta’sir ko‘rsatadi?	Atmosferadagi ifloslantiruvchi moddalar (SO_2, NOx, chang) o‘simliklarning fotosintez va nafas olish jarayoniga qanday ta’sir qiladi?	Havo namligi o‘simliklarning tarqalishi va transpiratsiya jarayoniga qanday ta’sir qiladi?	Tuproq mexanik tarkibining ildiz tizimi morfologiyasiga ta’sirini izohlang	Tuproqning kimyoviy tarkibi va unumdorligi o‘simliklarning morfogenezi va ekobiomorfologik xususiyatlarini qanday shakllantiradi?
3	Havo aylanishi va shamol rejimi o‘simliklarning geografik tarqalishida qanday rol o‘ynaydi	Tuproqning pH darajasi o‘simliklarning tarqalishi va morfo-anatomik tuzilishiga qanday ta’sir ko‘rsatadi	Tuproqdagi namlik rejimi o‘simliklarning ekologik guruhlarga bo‘linishida qanday ahamiyatga ega	Havo va tuproq omillari o‘rtasidagi o‘zaro ta’sirni misollar bilan tushuntiring (masalan, qurg‘oqchilik sharoitidagi o‘simliklar).	Biotik omillar tushunchasini ekologik nuqtayi nazardan izohlang.
4	O’zoro raqobat o’simliklar va hayvonlar misolida	Hasharotlarning changlatish jarayonida o‘simlik morfologiyasiga ta’siri qanday	Antibioz aloqa haqida malumo bering	Biotik omillarning turli guruhlari bir-biriga qanday ta’sir ko‘rsatadi	Mutalizim va kommunsalizm haqida malumot bering
4	Turli ekologik guruhlarning barg va ildiz tizimidagi moslashuvlarini solishtiring.	Kserofitlarningsuvnitejashstrategiyalari qanday amalga oshiriladi?	Efemer o‘simliklarning qurg‘oqchilikka moslashuvi qanday biologik ustunlik beradi?	Hayotiy shakllar orqali o‘simliklarning ekologik sharoitga moslashishini tushuntiring	‘O'simliklarning hayotiy shakllarini belgilashda Rounklier klassifikatsiyasining ahamiyati nimada
5	O‘simliklarning ekologik guruhlarga ajratilishida asosiy mezonlar nimalardan iborat?	Gigro va gidrofit o’simlik haqida malumot bering	Ksirofit va mezofit o;simliklar hqida malumot bering.	O'simliklarni tashqi muhutga moslashishi	O’simliklarning hayotiy shakllarini belgilashda I. G. Serebryakov klassifikatsiyasining ahamiyati nimada
5	Fitosenoz tushunchasini va uning asosiy xususiyatlarini izohlang.	Fitosenozlarning shakllanishida abiotik omillarning roli qanday	Birlamchi va ikkilamchi fitosenozlar o‘rtasidagi farqlarni tushuntiring	Fitosenozlarning shakllanishida o‘simliklarning ekologik guruhlari qanday rol o‘ynaydi	Dominant va subdominant turlar fitosenoz barqarorligiga qanday ta’sir qiladi
6	Fitosenozlarning shakllanishida o‘simliklar o‘rtasidagi kompetitsiya qanday ahamiyatga ega	Antropogen ta’sir fitosenozlarning shakllanish jarayonida qanday o‘zgarishlarga olib keladi	Fitosenozlarning geobotanik metodlar yordamida o‘rganilish yo‘llarini izohlang	Fitosenozlarning shakllanishida biotik omillarning o‘rni haqida misollar keltiring.	O'simlik jamoalarining tiklanish jarayonini misollar bilan tushuntiring.
6	Sindinamikada invaziv turlarning roli qanday?	Turli ekologik sharoitlarda o‘simlik jamoalarining barqarorligi qanday bo‘ladi?	O‘simlik jamoalarining dinamikasida hayvonlarning ta’sirini tushuntiring	Geobotanika metodlari orqali jamoa dinamikasini o‘rganish usullarini ayting.	Sindinamik jarayonlarning biosfera barqarorligidagi ahamiyatini izohlang.
7	Cho‘llanish jarayonining asosiy sabablarini izohlang	Qizilqum cho‘lining tabiiy-geografik sharoitlari cho‘llanishga qanday ta’sir qiladi?	Tuproq degradatsiyasining cho‘llanish jarayonidagi o‘rni qanday	Antropogen faoliyat Qizilqumda cho‘llanishni qanday tezlashtiradi?	Qizilqum cho‘lining endemik o‘simliklari cho‘llanish jarayonida qanday xavf ostida qolmoqda
7	Cho‘llanishning ekologik va ijtimoiy oqibatlarini izohlang	Qizilqum sharoitida tarqalgan o’simlik jamoalari haqida malumot bering	Cho‘llanishning oldini olish bo‘yicha geobotanik yondashuvlarni tushuntiring	Qizilqum cho‘lining o‘simlik jamoalarida kuzatilayotgan asosiy o‘zgarishlarni ayting	Cho‘llanishni kamaytirishda xalqaro dasturlar va loyihalarning ahamiyati qanday
8	Endemik turlar senopopulyatsiyasi	Senopopulyatsiyalarni baholashda demografik metodlarning ahamiyati nimada?	Geobotanika tadqiqotlarida GIS texnologiyalarining endemik turlarni o‘rganishdagi roli qanday?	Populyatsiya zichligi va yosh tarkibini aniqlash usullarini tushuntiring	Endemik turlar populyatsiyalarini monitoring qilishda zamonaviy statistik usullar qanday qo‘llaniladi?
8	Genetik monitoring usullari endemik turlarni baholashda qanday natijalar beradi	Endemik o‘simliklarning senopopulyatsiyasini o‘rganishda bioindikator turlardan foydalanishning ahamiyati qanday	Masofadan zondlash usullari orqali endemik turlarni aniqlashning ustunliklarini tushuntiring	Endemik populyatsiyalar barqarorligini baholash mezonlari qaysilar	Endemik turlarni saqlashda xalqaro metodologiyalarning qo‘llanilishi haqida fikr yuriting.
9	O‘simlik qoplamining dinamikasi tushunchasini izohlang.	Ekstremal iqlim sharoitlari endem turlar dinamikasiga qanday ta’sir ko‘rsatadi?	O‘simlik qoplamining dinamikasi tushunchasini izohlang	Antropogen ta’sir endemik populyatsiyalarning yo‘qolish xavfini qanday kuchaytiradi	Endemik populyatsiyalarning yosh tarkibi ularning barqarorligiga qanday ta’sir qiladi?
9	Suksessiya tushunchasini ekologik nuqtayi nazardan izohlang.	Birlamchi va ikkilamchi sukcesiyalarning asosiy farqlari nimada?	Almashinuv-suksessiya jarayonlarini tasniflashda asosiy mezonlar nimalardan iborat?	Klimaks fitosenoz tushunchasini izohlang.	Antropogen sukcesiyalarning o‘ziga xos xususiyatlari qanday?
10	Suksessiya jarayonlarida dominant turlarning almashinishini misollar bilan tushuntiring.	Turli ekologik zonalarda sukssessiya jarayonlarining farqlarini izohlang.	Turli ekologik zonalarda sukssessiya jarayonlarining farqlarini izohlang.	Suksessiya jarayonlarini klassifikatsiya qilishda geobotanik metodlarning o‘rni qanday?	Sukssessiya tasnifini qishloq xo‘jaligi amaliyotida qo‘llash misollarini keltiring.
10	O‘rmon o‘simliklarining fitosenozdagi ekologik roli nimadan iborat?	Iqlim omillari o‘rmon o‘simliklari xilma-xilligiga qanday ta’sir qiladi?	O‘rmon o‘simliklarida vertikal qatlamlanishning ahamiyatini tushuntiring.	O‘rmonlarda dominant va subdominant o‘simliklarning ekologik vazifasi qanday?	O‘rmon o’simliklari orqali mikroiqlim qanday shakllanadi?

11	O‘rmon o‘simliklarining ildiz tizimi tuproq unumdorligiga qanday ta’sir ko‘rsatadi?	O‘rmon degradatsiyasining o‘simlik jamoalariga ta’sirini izohlang.	O‘rmon fitotsenozlarida hayotiy shakllarning xilma-xilligini misollar bilan tushuntiring.	O‘rmon o‘simliklari va hayvonlarning o‘zaro bog‘liqligini tushuntiring	O‘rmonlarni tiklashda qaysi o‘simlik turlarining ekilishi muhim?
11	O‘tloq o‘simliklarining ekologik guruhlarga ko‘ra farqlarini tushuntiring.	Tuproq va namlik omillari o‘tloq o‘simliklarining tarqalishiga qanday ta’sir qiladi?	O‘tloq fitosenozlarida dominant turlar qaysilar va ular qanday ahamiyatga ega?	O‘tloq fitosenozlarida dominant turlar qaysilar va ular qanday ahamiyatga ega?	O‘tloq o‘simliklarining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyatini izohlang.
12	O‘tloq o‘simliklarining hayotiy shakllari qanday?	O‘tloq o‘simliklarining ekologik barqarorligini qanday omillar belgilaydi?	O‘tloq o‘simliklariga misollar keltiring.	O'tloq o'simliklarni ekologik va xo'jalik ahamiyati.	O'tloq o'simliklarining asosiy hususiyatlari
12	Sinantrop o‘simliklar tushunchasini izohlang.	Sinantrop o‘simliklar antropogen hududlarda qanday sharoitlarda paydo bo‘ladi?	Ruderal va adventiv o‘simliklarning farqlarini tushuntiring.	Invaziv sinantrop o‘simliklarning mahalliy flora uchun xavfi nimada?	Shahar muhitida sinantrop o‘simliklarning tarqalishiga ta’sir qiluvchi omillarni sanang.
13	Sinantrop o‘simliklarning ekologik va iqtisodiy ahamiyatini izohlang.	Sinantrop o‘simliklarning qishloq xo‘jaligiga salbiy ta’siri qanday?	Sinantrop o‘simliklar yordamida inson faoliyati intensivligini qanday baholash mumkin?	Sinantrop o‘simliklarning tarqalishini nazorat qilish usullarini tushuntiring.	Sinantrop o‘simliklarning morfologik xususiyatlari ularning tez moslashuvchanligini qanday ta’minlaydi?
13	Geobotanik baholash usullari haqida malumot bering	Zarafshon to’qayzorining hozirgi holati.	Ekologik inqiroz nima	To’qay hududida tarqalgan o’simlik jamolari haqida malumot bering.	To’qayzorlarga tashqi omillarning tasiri
14	Zarafshon hududidagi o’simliklarni geobotanik baholash.	Zarafshon to’qayzorga abiotik omillarning tasiri.	Zarafshon to‘qayzorlarining daraxt qatlamida uchraydigan asosiy turlarni ayting va ularning hozirgi holatini baholang	Buta qatlamidagi yulg‘un va chakandaning kamayish sabablari nimada?	To‘qayzorlarni saqlash va qayta tiklash uchun qanday ekologik chora-tadbirlar amalga oshirilishi zarur?
14	Yaylov mintaqasida geobotanik tavsiflash	Tog’ hududida geobotanik tavsiflash	Cho’l mintaqasida geobotanik tavsiflash	To’qayzorda geobotanik tavsiflash	Senopopulyatsiyalardagi o’simliklaming yosh tarkibini o'rganish va spektrini tuzish.
15	Dominant va subdominant turlami aniqlash	Endem turlar haqida malumot bering	Yaylov mintaqasida geobotanik tavsiflash o’tkazish	Yaylov mintaqasida geobotanik tavsiflash o’tkazish	Assosatsiya haqida malumot bering
15	Yaylov mintaqasida geobotanik tavsiflash o’tkazish	Yaylov mintaqasida geobotanik tavsiflash o’tkazish	O'simliklarning hayotiy shakllari, ulaming kelib chiqishiga sabab bo'ladigan ekologik omillar.	Assosatsiya va formatsiya haqida malumot bering	Formatsiya haqida malumot bering